

Andrzej Hańderek
Uniwersytet Jagielloński
Wydział Prawa i Administracji
Katedra Prawa Własności Intelektualnej

Wyszukiwarka internetowa w świetle prawa autorskiego

STRESZCZENIE

Podstawowym celem doktoratu jest znalezienie odpowiedzi na pytanie, czy aktualny reżim autorskoprawny związany z wyszukiwarkami internetowymi odpowiada potrzebom społeczeństwa informacyjnego. Głównym celem pracy w części teoretycznej jest analiza obowiązujących regulacji prawnych związanych z możliwością korzystania z utworów w związku z funkcjonowaniem wyszukiwarki internetowej. Zakresem badań zostały objęte takie instytucje prawne, jak: dozwolony użytek prywatny, dozwolony użytek publiczny, test trójstopniowy czy też wyłączenie odpowiedzialności pośredników internetowych. Celem pracy w części praktycznej jest natomiast opracowanie propozycji nowych regulacji prawnych dla operatorów wyszukiwarek internetowych, odpowiadających potrzebom społeczeństwa informacyjnego.

Mając na uwadze wskazane powyżej cele, postawiony w pracy problem badawczy brzmi: „Czy obowiązujące w Polsce regulacje autorskoprawne oraz ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną odpowiadają potrzebom społeczeństwa informacyjnego w zakresie świadczonej przez operatorów wyszukiwarek internetowych usługi wyszukiwania?”.

W ślad za postawionym pytaniem badawczym zostało przyjętych sześć hipotez badawczych.

H1: Potrzeby społeczeństwa informacyjnego w zakresie świadczonej przez operatorów wyszukiwarek internetowych usługi wyszukiwania należy definiować jako wyważenie interesów i praw operatorów wyszukiwarek internetowych, użytkowników wyszukiwarek internetowych, dostawców treści dla wyszukiwarek internetowych oraz podmiotów praw autorskich, a także zapewnienie pewności prawnej.

H2: Obowiązujące w Polsce regulacje autorskoprawne oraz ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną nie odpowiadają potrzebom społeczeństwa informacyjnego w zakresie świadczonej przez operatorów wyszukiwarek internetowych usługi wyszukiwania.

H3: Zmiana regulacji prawnych w zakresie świadczonej przez operatorów wyszukiwarek internetowych usługi wyszukiwania może polegać na wprowadzeniu dozwolonego użytku publicznego dla operatorów wyszukiwarek internetowych lub wprowadzeniu instytucji wyłączenia odpowiedzialności dla operatorów wyszukiwarek internetowych, połączonej ze szczegółowo uregulowaną procedurą *notice and take down*.

H4: Potrzeby społeczeństwa informacyjnego w zakresie świadczonej przez operatorów wyszukiwarek internetowych usługi wyszukiwania w większym stopniu zaspokaja koncepcja wprowadzenia instytucji wyłączenia odpowiedzialności aniżeli nowego dozwolonego użytku publicznego.

H5: Po wprowadzeniu instytucji wyłączenia odpowiedzialności dla operatorów wyszukiwarek internetowych podmiot praw autorskich będzie dysponował skutecznym narzędziem ochrony w postaci procedury *notice and take down*, niezależnym od możliwości skorzystania z tradycyjnych roszczeń chroniących prawa autorskie czy też roszczeń specyficznych w postaci nakazów.

H6: Świadczenie przez operatorów wyszukiwarek internetowych usługi wyszukiwania co do zasady nie wkracza w prawo pokrewne wydawców prasy.

Praca składa się z sześciu rozdziałów. Rozdział pierwszy ma charakter wprowadzający. W rozdziale drugim zdefiniowano kluczowe dla pracy pojęcia. W rozdziale trzecim dokonano szczegółowej analizy zasad funkcjonowania wyszukiwarki internetowej w kontekście problematyki korzystania z utworu. Rozdział czwarty poświęcono zagadnieniu ochrony publikacji prasowych w zakresie sposobów korzystania online. Rozdział piąty stanowi próbę kwalifikacji usługi wyszukiwania wobec zasad odpowiedzialności pośredników internetowych na gruncie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz dyrektywy o handlu elektronicznym. Z kolei w rozdziale szóstym scharakteryzowano zestaw roszczeń przysługujących uprawnionym z tytułu majątkowych praw autorskich, które mogą zostać wykorzystane wobec operatora wyszukiwarki internetowej.

03.03.2022